

Gmina Krobia
ul. Rynek1
63-840Krobia

**Raport z diagnozy potrzeb
Szkoły Podstawowej w Nieparcie
w Zespole Szkół w Gostkowie
dla której organem prowadzącym
jest Edukacyjny Związek Międzygminny
Gostkowo-Niepart**

Szkoła Podstawowa w Nieparcie
Niepart 45, 63-840 Krobia

Niepart, sierpień 2017

Tytuł raportu	Raport z diagnozy potrzeb Szkoły Podstawowej w Nieparcie w Zespole Szkół w Gostkowie
Autorzy oraz nazwa instytucji przygotowującej lub opracowującej raport z diagnozy	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Nieparcie w Zespole Szkół w Gostkowie przy wsparciu kadry pedagogicznej
Instytucja systemu wspomagania udzielająca wsparcia w opracowaniu diagnozy	Nie dotyczy
Data opracowania raportu	Sierpień 2017
Data zatwierdzenia raportu przez organ prowadzący	Sierpień 2017

SPIS TREŚCI

1.	Obszar problemowy	4
1.1.	Grupa docelowa	4
1.2.	Aktualna sytuacja grupy docelowej oraz problem, którego rozwiązaniu ma posłużyć wsparcie .	4
1.3.	Cel i zakres diagnozy.....	7
2.	Procedura diagnozy potrzeb	8
3.	Wyniki diagnozy potrzeb	9
3.1.	Szkoła na tle województwa	9
3.2.	Kompetencje kluczowe uczniów	10
3.3.	Wyniki badania wśród nauczycieli Szkoły Podstawowej w Nieparcie.....	20
3.4.	Zapotrzebowanie Szkoły na wyposażenie poprawiające efektywność nauczania	24
3.5.	Typy wsparcia dla uczniów	25
4.	Potrzeby wsparcia zdefiniowane na podstawie wyników badań.....	26
4.1.	Wnioski dotyczące sposobu i zakresu wsparcia służącego rozwiązaniu problemu grupy docelowej	27

1. Obszar problemowy

1.1. Grupa docelowa

Niniejsza diagnoza odnosi się do następujących grup docelowych:

- Szkoły Podstawowej w Nieparcie w Zespole Szkół w Gostkowie (dalej jako: Szkoła),
- uczniów ww. Szkoły,
- kadry pedagogicznej ww. Szkoły.

Organem prowadzącym Szkołę Podstawową w Nieparcie jest Edukacyjny Związek Międzygminny Gostkowo-Niepart z siedzibą w Nieparcie (województwo wielkopolskie, powiat gostyński).

1.2. Aktualna sytuacja grupy docelowej oraz problem, którego rozwiązaniu ma posłużyć wsparcie

W bieżącym roku (2015/2016) do Szkoły Podstawowej w Nieparcie uczęszcza 135 uczniów, w tym 73 dziewczynki oraz 62 chłopców. Do szkoły uczęszcza 1 uczeń niepełnosprawny (chłopiec).

W tabeli nr 1 przedstawiono zestawienie poszczególnych oddziałów (klas).

Tabela 1. Szkoła Podstawowa w Nieparcie - liczba uczniów (w podziale na dziewczynki i chłopców) według stanu na wrzesień 2015 r.

Klasa	a		b	
	Dz	Ch	Dz	Ch
I	10	9	-	-
II	11	13	6	13
III	13	7	-	-
IV	12	7	-	-
V	8	3	-	-
VI	13	10	-	-

Zajęcia w Szkole Podstawowej w Nieparcie odbywają się w klasach liczących od 11 do 24 uczniów. Tylko w drugiej klasie zajęcia odbywają się w dwóch oddziałach (łącznie 43), w pozostałych poziomach tylko w jednym oddziale.

Grono pedagogiczne Szkoły Podstawowej w Nieparcie składa się z 15 nauczycieli, w tym 12 kobiet oraz 3 mężczyzn.

Szkoła Podstawowa w Nieparcie dysponuje 6 salami lekcyjnymi, wśród których znajdują się: 1 pracownia komputerowa. Niestety szkoła nie posiada żadnej pracowni matematycznej, pracowni przyrodniczej oraz pracowni językowej. Pracownia komputerowa posiada 10 stanowisk komputerowych.

Do dyspozycji uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie pozostają również:

- boisko
- plac zabaw

W szkole realizowane są poniższe zajęcia pozalekcyjne:

- koło z języka polskiego
- koło plastyczne
- koło matematyczne
- koło z języka angielskiego
- koło sportowe

Wyniki Szkoły z egzaminów zewnętrznych uzyskiwane przez uczniów w latach 2011-2016 były rokrocznie niższe od średniej województwa, trwały trend niskiego poziomu osiąganych wyników.

Wpływ na niskie wyniki uzyskiwane przez uczniów mają następujące czynniki:

- konieczność pamięciowego opanowania dużej ilości materiału, wynikająca ze specyfiki egzaminów końcowych,
- spadek zaangażowania rodziców w proces edukacji dzieci ze względu na znaczące zmiany w trybie życia,
- zwiększenie czasu na użytkowanie portali społecznościowych i gier sieciowych kosztem czasu na realne kontakty z rówieśnikami, tak ważne dla rozwoju emocjonalnego i społecznego,
- zmniejszenie motywacji do nauki na skutek zwiększenia dostępu do informacji w sieci,
- zbyt mało czasu podczas lekcji na przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów naukowych (z uwagi na ilościowy wymiar realizacji podstawy programowej), a w konsekwencji spadek zainteresowania u uczniów naukami przyrodniczymi,
- niska świadomość własnych zasobów intelektualnych i emocjonalnych wśród uczniów,
- nieumiejętność radzenia sobie z emocjami, nabywanie błędnych przekonań na własny temat, mające kluczowy wpływ na wyniki w nauce oraz utrwalanie się negatywnych postaw życiowych będących jedną z przyczyn nieradzenia sobie absolwentów na rynku pracy.

Jednocześnie zwiększa się liczba godzin zajęć dodatkowych dla uczniów, które organizują im rodzice po szkole, niejednokrotnie z inicjatywy samych rodziców (karate, tańce, aikido, kurs śpiewu, dodatkowy język itp.), co powoduje, że uczniowie mają coraz mniej czasu na przygotowanie się do zajęć szkolnych.

W roku szkolnym 2016/2017 do Szkoły Podstawowej w Nieparcie uczęszcza 110 uczniów, w tym 58 dziewczynek oraz 52 chłopców. Do szkoły uczęszcza 1 uczeń niepełnosprawny (chłopiec).

W tabeli nr 1 przedstawiono zestawienie poszczególnych oddziałów (klas).

Tabela 1. Szkoła Podstawowa w Nieparcie - liczba uczniów (w podziale na dziewczynki i chłopców) według stanu na wrzesień 2016 r.

Klasa	a		b	
	Dz	Ch	Dz	Ch
I	-	-	-	-
II	10	9	-	-
III	11	14	6	13
IV	12	7	-	-
V	11	8	-	-
VI	8	1	-	-

Zajęcia w Szkole Podstawowej w Nieparcie odbywają się w klasach liczących od 9 do 25 uczniów. Tylko w trzeciej klasie zajęcia odbywają się w dwóch oddziałach (łącznie 44 uczniów), w pozostałych poziomach tylko w jednym oddziale.

Grono pedagogiczne Szkoły Podstawowej w Nieparcie składa się z 16 nauczycieli, w tym 14 kobiet oraz 2 mężczyzn.

Szkoła Podstawowa w Nieparcie dysponuje 6 salami lekcyjnymi (3 sale zajmują oddziały przedszkolne) oraz pracownią komputerową i małą salką gimnastyczną. Niestety szkoła nie posiada żadnej pracowni matematycznej, pracowni przyrodniczej, pracowni językowej. Pracownia komputerowa posiada 10 stanowisk komputerowych.

Do dyspozycji uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie pozostają również:

- boisko
- plac zabaw

W roku szkolnym 2017/2018 do Szkoły Podstawowej w Nieparcie ma uczęszczać 134 uczniów, w tym 69 dziewczynek oraz 65 chłopców. Do szkoły będzie uczęszczał 1 uczeń niepełnosprawny (chłopiec).

W tabeli nr 1 przedstawiono przewidywane zestawienie poszczególnych oddziałów (klas).

Tabela 1. Szkoła Podstawowa w Nieparcie –przewidywana liczba uczniów (w podziale na dziewczynki i chłopców) według stanu na 21 sierpnia 2017 r.

Klasa	a		b	
	Dz	Ch	Dz	Ch
I	9	6	-	-
II	-	-	-	-
III	11	10	-	-
IV	11	13	7	16
V	12	11	-	-
VI	11	8	-	-
VII	8	1	-	-

Zajęcia w Szkole Podstawowej w Nieparcie będą odbywać się w klasach liczących od 9 do 24 uczniów. Tylko w czwartej klasie zajęcia będą odbywać się w dwóch oddziałach (łącznie 47 uczniów), w pozostałych poziomach tylko w jednym oddziale.

Grono pedagogiczne Szkoły Podstawowej w Nieparcie będzie składać się z 18 nauczycieli, w tym 17 kobiet oraz 1 mężczyzny.

1.3. Cel i zakres diagnozy

Celem diagnozy jest wskazanie głównych problemów Szkoły Podstawowej w Nieparcie w odniesieniu do:

- wyników osiągniętych przez uczniów oraz ich specyficznych potrzeb,
- potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia swoich kompetencji,
- zapotrzebowania Szkoły na wyposażenie i pomoce dydaktyczne pozwalające na podniesienie efektywności nauczania.

Wyniki diagnozy oraz sformułowane na ich podstawie rekomendacje rozwojowe pozwolą na opracowanie założeń projektu ukierunkowanego na rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów Szkoły.

2. Procedura diagnozy potrzeb

Diagnoza potrzeb Szkoły Podstawowejw Nieparciezostała przeprowadzona w czerwcu 2016 r., przy wykorzystaniu następujących metod badawczych:

- metody jakościowej: analizy *deskresearch*,
- metody ilościowej: badanie kwestionariuszowe PAPI.

Badanie *deskresearch* było ukierunkowane na analizę wyników osiąganych przez uczniów Szkoły Podstawowejw Nieparcie. Analizie poddane zostały raportyz wyników sprawdzianów publikowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Poznaniu.

Dodatkowo, w toku analiz *deskresearch*, zweryfikowano zapotrzebowanie Szkoły na wyposażenie w środki trwałe i inne pomoce dydaktyczne.

Badanie kwestionariuszowe PAPI zostało zrealizowane wśród nauczycieli Szkoły Podstawowejw Nieparcie. Pierwsza część badania była przeprowadzonaw oparciu o ankiety – formularze orientacji w zasobach i deficytach dzieci w sytuacji szkolnej. Wzór formularza stanowi załącznik nr 1 do niniejszej diagnozy. Formularze zostały wypełnione przez nauczycieli w odniesieniu do ich klas wychowawczych.

Druga część badania kwestionariuszowego dotyczyła potrzeb nauczycieli w kontekście efektywności nauczania. Badanie zostało zrealizowane w oparciu o wzór ankiety, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej diagnozy.

Wyniki przeprowadzonych analiz *deskresearch* oraz badania kwestionariuszowego pozwoliły na zdefiniowanie następujących danych i wskaźników opisujących sytuację grupy docelowej:

- udział uczniów, którzy powinni zostać objęci wsparciem w zakresie podniesienia kompetencji kluczowych w zakresie umiejętności uczenia się oraz kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, w populacji uczniów Szkoły ogółem,
- udział nauczycieli zainteresowanych podniesieniem swoich kompetencji w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postawi umiejętności, w populacji nauczycieli Szkoły Podstawowej w Nieparcie ogółem,
- zakres zapotrzebowania Szkoły na doposażenie przyrodniczych i matematycznych pracowni przedmiotowych w środki trwałe (w tym sprzęt IT) i inne pomoce dydaktyczne.

3. Wyniki diagnozy potrzeb

3.1. Szkoła na tle województwa

Uczniowie szkół podstawowych z województwa wielkopolskiego osiągnęli w 2015 i 2016 roku, w poszczególnych częściach sprawdzianu w klasie 6, wyniki przedstawione w poniższej tabeli. W porównaniu ze średnimi wynikami sprawdzianu dla województwa, uczniowie Szkoły Podstawowej w Nieparcie osiągnęli niższe wyniki zarówno z części I jak i części II.

Tabela 3. Wyniki sprawdzianu dla uczniów klas 6 szkoły podstawowej – wyniki za 2015 r. i 2016 r.

Przedmiot	Średnia województwa	Średnia wyników uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie
Część I – Ogółem -2016 r.	60,80%	57,39%
Język angielski – 2016 r.	69,96%	64,96%
Część I – Ogółem – 2015 r.	65,02%	56,76%
Język angielski – 2015 r.	76,71%	72,05%

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu, www.oke.poznan.pl

Mając na uwadze potrzebę posiadania szerszego kontekstu sytuacyjnego, poddano weryfikacji również wyniki sprawdzianu uczniów ze Szkoły Podstawowej w Nieparcie w okresie wcześniejszych 4 lat.

Tabela 4. Porównanie średniej województwa ze średnią wyników uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie w latach 2011-2014

Rok szkolny	Średnia dla województwa	Średnia Szkoły Podstawowej w Nieparcie
2013/2014	62,93% (25,17 pkt)	50,23% (20,09 pkt)
2012/2013	58,43% (23,37 pkt)	46,63% (18,65 pkt)
2011/2012	54,95% (21,98 pkt)	49,18% (19,67 pkt)
2010/2011	61,73% (24,69 pkt)	51,50% (20,06 pkt)

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu, www.oke.poznan.pl

Zgodnie z przedstawionymi danymi, na przestrzeni ostatnich 6 lat wyniki uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie plasowały się, rokrocznie poniżej średniej województwa wielkopolskiego.

3.2. Kompetencje kluczowe uczniów

W czerwcu 2016 r. w Szkole Podstawowej w Nieparcie zrealizowano badanie ankietowe wśród nauczycieli, którego celem było rozpoznanie potrzeb w zakresie wdrożenia programów doskonalących w Szkole, ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych uczniów, wzmocnienie kompetencji nauczycieli oraz doposażenie Szkoły w pomoce dydaktyczne poprawiające efektywność nauczania.

Pierwsza część badania była przeprowadzona w oparciu o ankiety – formularze orientacji w zasobach i deficytach dzieci w sytuacji szkolnej. Wzór formularza stanowi załącznik nr 1 do niniejszej diagnozy. Formularze zostały wypełnione przez nauczycieli w odniesieniu do ich klas wychowawczych.

Badanie ankietowe prowadzono w 4 obszarach, odnoszących się do umiejętności i kompetencji uczniów. Były to:

- umiejętność uczenia się,
- kompetencje społeczne,
- kompetencje matematyczne,
- kompetencje przyrodnicze.

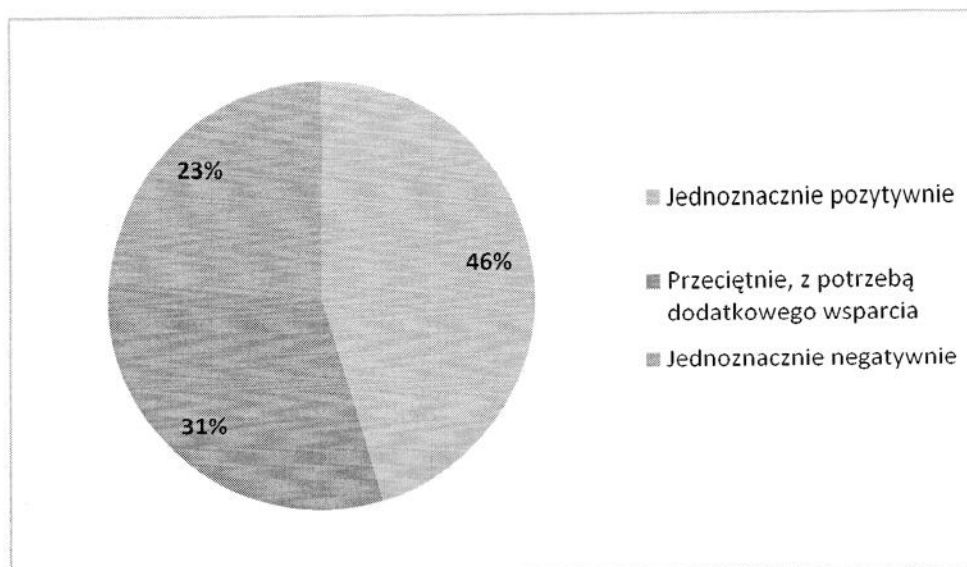
W zakresie umiejętności uczenia się, nauczyciele ocenili umiejętność koncentracji wśród uczniów, umiejętność czytania i samodzielność w uczeniu się, zaś w odniesieniu do kompetencji społecznych: dostęp do zasobów, umiejętność radzenia sobie z emocjami oraz stosowanie zasad funkcjonowania społecznego.

W odniesieniu do umiejętności koncentracji, nauczyciele wskazali poniższe predyspozycje swoich uczniów:

Tabela 5. Wyniki badania w zakresie zdolności koncentracji u uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

Koncentracja – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Zawsze potrafi skupić się na lekcji. Wykonuje i kończy zadania zgodnie z oczekiwaniem. Nie potrzebuje treningu koncentracji, bo dobrze radzi sobie samodzielnie.	10%	40%	70%	20%	72,7%	60%
Koncentruje się na wybranych przez siebie zadaniach. Rzadko skupia się na lekcji. Potrzebuje dodatkowych instrukcji i motywacji do wykonywania zadań w całości. Raczej potrzebuje treningu koncentracji, bo to pomogłoby im pełniej uczestniczyć w lekcji.	65%	42,5%	10%	40%	9,1%	20%
Ma problem z utrzymaniem koncentracji uwagi. Ma trudność w wykonywaniu zadań samodzielnie i do końca. Bardzo potrzebuje treningu koncentracji, by w pełni wykorzystać posiadany potencjał.	25%	17,5%	20%	40%	18,2%	20%

Wykres 1. Wyniki badania w zakresie zdolności koncentracji u uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

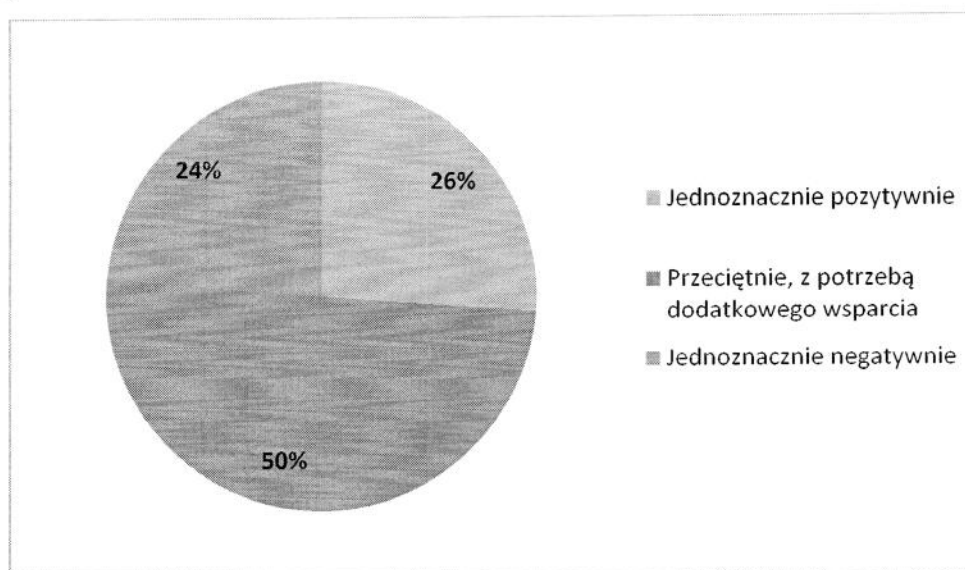
Kolejnym czynnikiem poddanym badaniu ankietowemu jest zainteresowanie i umiejętności w zakresie czytania.

Tabela 6. Wyniki badania w zakresie umiejętności czytania u uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

Czytanie – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Lubi czytać, chętnie oraz samodzielnie sięga po książki i poszukuje w nich ciekawych dla siebie treści. Jest zachęcane do czytania w domu. Ma wysokie tempo czytania, a stopień wydobycia treści zawartych w tekście jest bardzo dobry. Doskonale rozumie treść zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających.	20%	40%	40%	10%	18,2%	30%
Rzadko sięga po książkę samodzielnie. Raczej czyta teksty wskazane przez dorosłych. Rzadko jest zachęcane do czytania w domu. Ma poprawne tempo czytania, a stopień wydobycia treści zawartych w tekście mógłby być wyższy. Najczęściej rozumie treść zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających, ale zdarza się, że ma z tym kłopot.	65%	40%	40%	50%	63,6%	40%
Nie lubi czytać. Trzeba je przymuszać do czytania i ma problem z przeczytaniem lektur obowiązkowych. Nie jest	15%	20%	20%	40%	18,2%	30%

Czytanie – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
zachęcanych do czytania w domu. Czyta wolno i ma problem z wydobyciem treści zawartych w tekście. Najczęściej nie rozumie treści zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających.						

Wykres 2. Wyniki badania w zakresie umiejętności czytania u uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

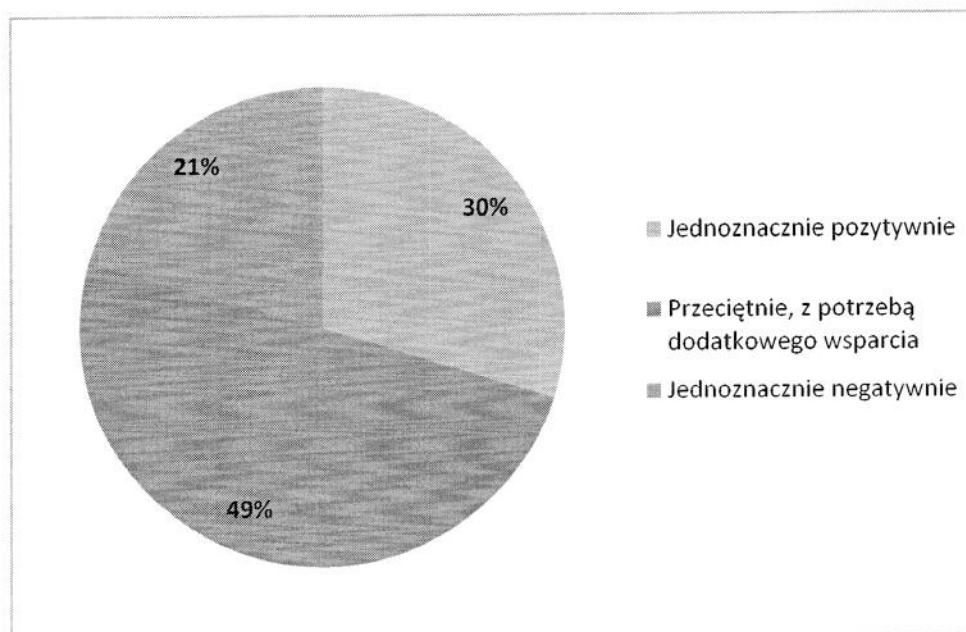
Ocenię podlegała także samodzielność w uczeniu się.

Tabela 7. Wyniki badania w zakresie samodzielności w uczeniu się uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Samodzielność w uczeniu się – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Lubi się uczyć, widzi w tym sens i sprawia im satysfakcję dzielenie się nowo zdobytymi informacjami. Ma swoją pasję i wykazuje zainteresowanie procesami przebiegającymi w świecie. Korzysta z książek, tekstów w Internecie i filmów edukacyjnych, by poszerzyć swoją wiedzę. Potrafi samodzielnie zaplanować naukę, świadomie używać notatek. U ilu codzienne odrabianie lekcji przebiega sprawnie, nie zajmuje dużo czasu i jest samodzielne.	20%	45%	50%	20%	18,2%	25%
Nie ma emocjonalnego stosunku do procesu uczenia się. Ma zainteresowania związane raczej wyłącznie z popkulturą (gry komputerowe, popularne seriale). Raczej nie sięga po książki i teksty, a szukając	40%	35%	30%	70%	72,7%	50%

Samodzielność w uczeniu się – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
nowych informacji wykorzystuje filmy. Raczej nie potrafi samodzielnie zaplanować nauki i świadomie pracować z tekstem, używając notatek. Zazwyczaj potrzebuje zachęty i pomocy w codziennym odrabianiu lekcji, a czas na to poświęcany dłuży im się.						
Nie lubi się uczyć, uważa to za stratę czasu. Nie posiada hobby i wykazuje niewielkie zainteresowanie procesami przebiegającymi w świecie. Nie szuka okazji do poszerzania swojej wiedzy, nie korzysta z książek, tekstów w Internecie, rzadko z filmów edukacyjnych. Nie potrafi samodzielnie zaplanować nauki i świadomie pracować z tekstem, używając notatek. Nie odrabia lekcji systematycznie i stwarza im to wiele problemów oraz zajmuje dużo czasu. Nie ma wsparcia w tym zakresie ze strony rodziców.	40%	20%	20%	10%	9,1%	25%

Wykres 3. Wyniki badania w zakresie samodzielności w uczeniu się u uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

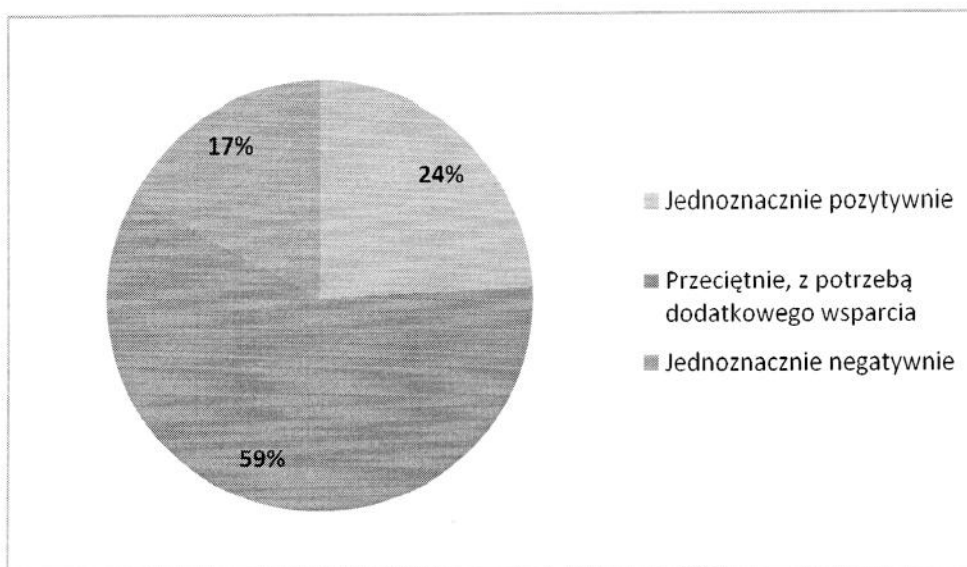

Nauczyciele ocenili swoich uczniów w zakresie świadomości swoich talentów i dostępu do zasobów własnych.

Tabela 8. Wyniki badania w zakresie dostępu do zasobów uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

Dostęp do zasobów – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Ma świadomość swoich talentów i mocnych stron oraz ma wewnętrzne przekonanie, że sobie poradzi. Dobrze radzi sobie z niepowodzeniami, wyciąga wnioski. Wyraża swobodnie swoje myśli i opinie. Ma poczucie wpływu na otaczającą rzeczywistość i na swoje wybory.	20%	27,5%	30%	10%	27,3%	30%
Ma ograniczoną świadomość swoich talentów i mocnych stron. Nie zawsze jest przekonane, że sobie poradzi. Raz lepiej, raz gorzej radzi sobie z niepowodzeniami i nie zawsze jest zdolna do wyciągania wniosków. W niektórych sytuacjach ma problem ze swobodnym wyrażaniem swoich myśli i opinii. Ma poczucie ograniczonego wpływu na otaczającą rzeczywistość i swoje wybory.	50%	60%	60%	70%	63,6%	50%
Ma niską świadomość swoich talentów i mocnych stron oraz przekonanie, że sobie nie poradzi. Słabo radzi sobie z niepowodzeniami, rzadko wyciąga z nich wnioski. Ma problem ze swobodnym wyrażaniem swoich myśli i opinii. Nie ma poczucia wpływu na otaczającą rzeczywistość i na swoje wybory.	30%	12,5%	10%	20%	9,1%	20%

Wykres 4. Wyniki badania w zakresie dostępu do zasobów uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

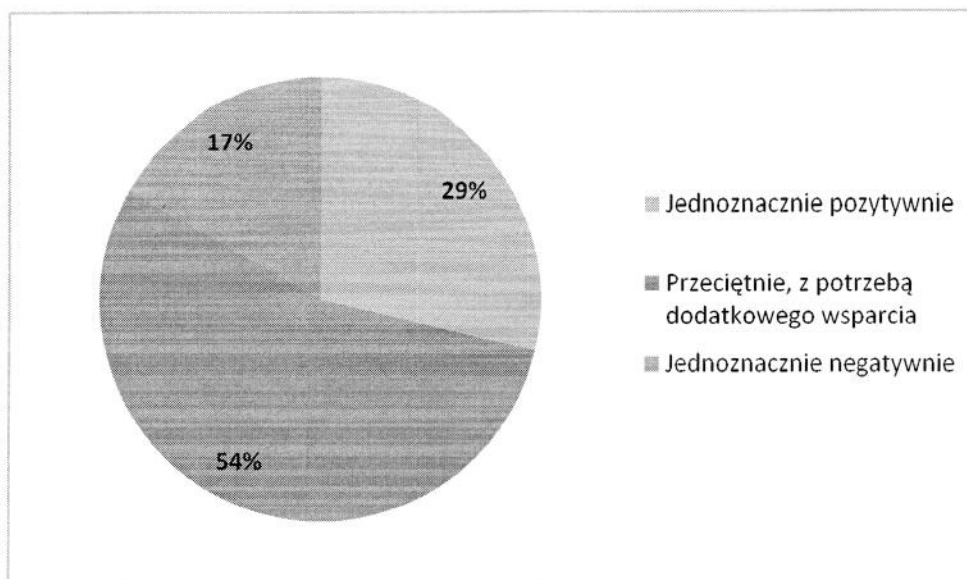

Umiejętność radzenia sobie z emocjami zobrazowano w poniższej tabeli i wykresie.

Tabela 9. Wyniki badania w zakresie radzenia sobie z emocjami uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Umiejętność radzenia sobie z emocjami – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Dobrze radzi sobie ze stresem. Jest świadome stanów emocjonalnych, których doświadcza. Poprawnie nazywa uczucia, posiada orientację w rozpoznawaniu uczuć innych ludzi. Radzi sobie w sytuacjach, kiedy odczuwa emocje typu gniew, lęk, smutek.	30%	55%	20%	10%	27,3%	30%
W niektórych sytuacjach nie radzi sobie ze stresem. Czasami nie jest świadome stanów emocjonalnych, których doświadcza. Nie potrafi nazwać niektórych swoich uczuć i nie rozpoznaje niektórych uczuć innych ludzi. Nie radzi sobie, w niektórych sytuacjach, kiedy odczuwa emocje typu gniew, lęk, smutek.	40%	35%	60%	80%	72,7%	40%
Generalnie nie radzi sobie ze stresem. W małym stopniu jest świadome stanów emocjonalnych, których doświadcza. Nie potrafi nazwać swoich uczuć i nie rozpoznaje uczuć innych ludzi. Źle radzi sobie w sytuacjach, kiedy odczuwa emocje typu gniew, lęk, smutek.	30%	10%	20%	10%	0%	30%

Wykres 5. Wyniki badania w zakresie umiejętności radzenia sobie z emocjami uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

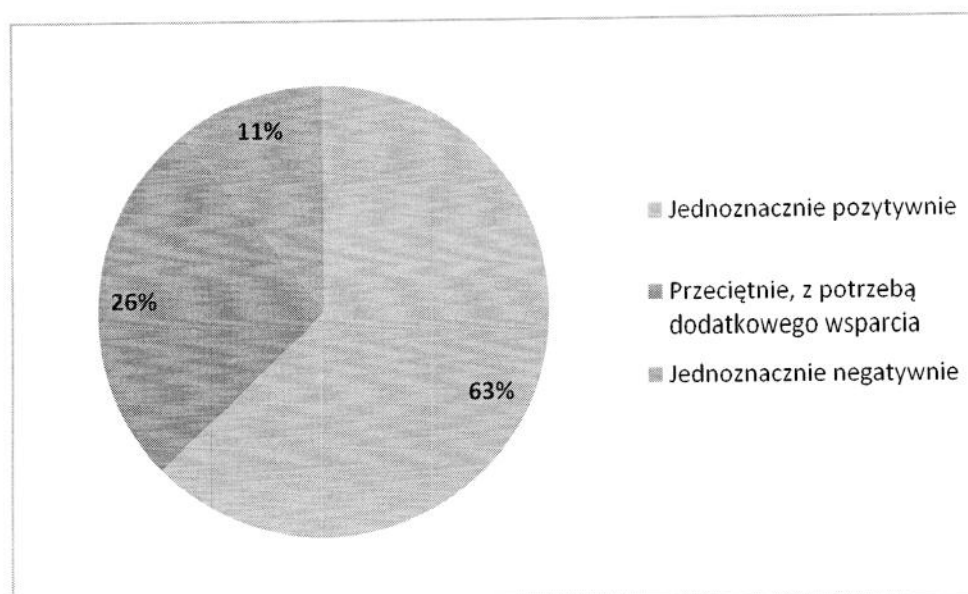
Kolejnym elementem badania ankietowego była ocena stosowania zasad funkcjonowania społecznego wśród uczniów.

Tabela 10. Wyniki badania w zakresie stosowania zasad funkcjonowania społecznego przez uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Stosowanie zasad funkcjonowania społecznego – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Łatwo nawiązuje kontakty z innymi i potrafi je utrzymać. Dbą o poprawny przebieg relacji i interakcji. Aktywnie dąży do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i bierze odpowiedzialność za atmosferę w grupie. Wie na czym polega współpraca i współpracuje. Umie działać na rzecz innych, potrafi wypracowywać kompromis i zależy im na wspólnych celach.	30%	65%	70%	80%	81,8%	50%
Nie zawsze łatwo nawiązuje kontakty z innymi. Czasami nie dba o poprawny przebieg relacji i interakcji. Nie zawsze dąży do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i nie zawsze bierze odpowiedzialność za atmosferę w grupie. Nie zawsze działa na rzecz innych i rzadko dąży do kompromisu. W niektórych sytuacjach ignoruje wspólne cele.	50%	30%	20%	10%	18,2%	30%

Stosowanie zasad funkcjonowania społecznego – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Z trudem nawiązuje kontakty z innymi. Nie dba o poprawny przebieg relacji i interakcji. Rzadko dąży do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i nie bierze odpowiedzialności za atmosferę w grupie. Nie rozumie na czym polega współpraca i rzadko współpracuje. Rzadko działa na rzecz innych i nie dąży do kompromisu. Często ignoruje wspólne cele.	20%	5%	10%	10%	0%	20%

Wykres 6. Wyniki badania w zakresie stosowania zasad funkcjonowania społecznego przez uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Ostatnimi obszarami poddanymi badaniu były kompetencje matematyczne i przyrodnicze. Nauczyciele wskazali kolejno na poniższe wartości w tych obszarach:

Tabela 11. Wyniki badania w zakresie kompetencji matematycznych uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Kompetencje matematyczne – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Lubi matematykę, chętnie i samodzielnie rozwiązuje zadania. Ma duże umiejętności matematyczne, poszukuje niezależnie ciekawych zadań. Rozumie podstawowe zasady algebraiczne, ma dużą wyobraźnię przestrzenną. Doskonale rozumie treści zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających. Poszukuje innych	20%	32,5%	40%	10%	18,20%	25%

Kompetencje matematyczne – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
dróg rozwiązań zadań.						
Rzadko rozwiązuje zadania samodzielnie, potrzebuje dodatkowych instrukcji. Zna podstawowe zasady algebraiczne, ma wyobraźnię przestrzenną, ale zdarza się, że ma z tym kłopot. Najczęściej rozumie treści zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających, jednak czasami sprawia mu to trudność.	50%	57,5%	40%	80%	63,60%	55%
Nie lubi matematyki. Trzeba je przymuszać do rozwiązywania zadań. Najczęściej nie rozumie treści zadań tekstowych w podręcznikach i testach sprawdzających. Ma trudności z wykonywaniem zadań samodzielnie i do końca.	30%	10,0%	20%	10%	18,20%	20%

Wykres 7. Wyniki badania w zakresie kompetencji matematycznych uczniów klas I-VI szkoły Podstawowej w Nieparcie.

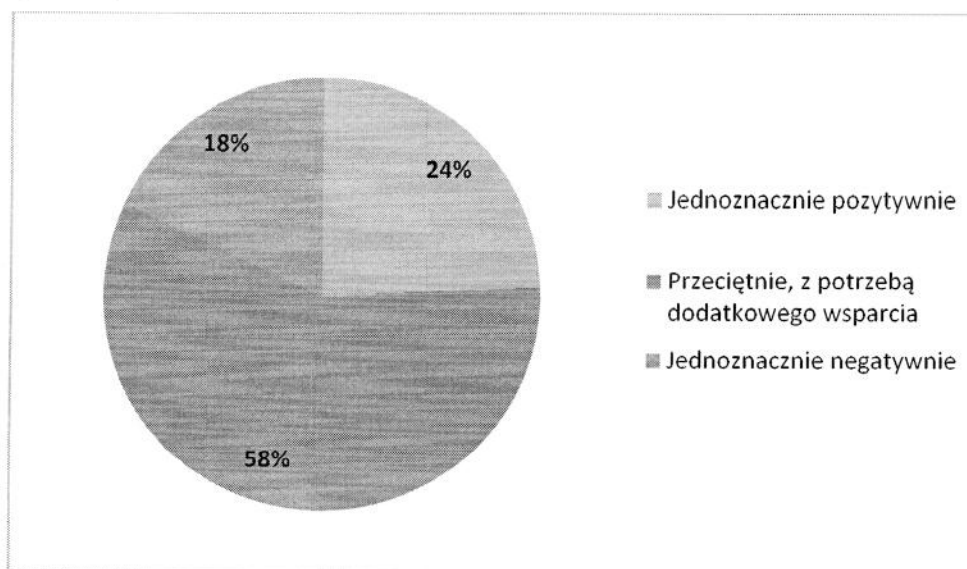
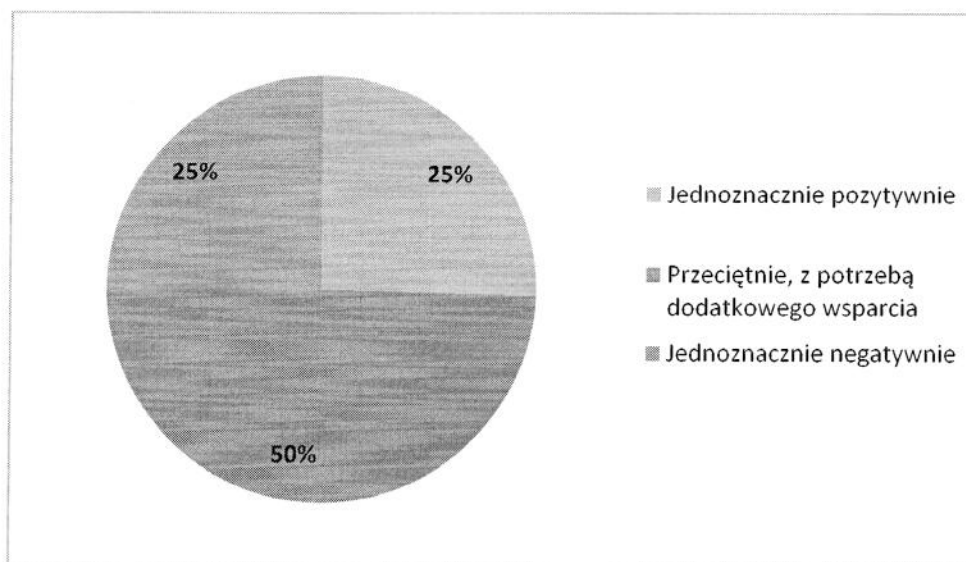

Tabela 12. Wyniki badania w zakresie kompetencji przyrodniczych uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Kompetencje przyrodnicze – jaki procent uczniów w klasie:						
Klasa	I	II	III	IV	V	VI
Interesuje się budową naszej planety, chętnie korzysta z mapy i potrafi się nią posługiwać. Ciekawi się fauną i florą Ziemi. Pasjonuje się eksperymentami fizycznymi i zna procedury ich wykonywania. Wyszukuje dodatkowe informacje z tych dziedzin.	10%	40%	40%	10%	27,3%	20%
Korzysta z mapy, ale zdarza się, że ma z tym problem. Ma podstawową wiedzę o faunie i florze naszej planety. Zna procedury wykonywania eksperymentów fizycznych, ale czasami ma kłopot z wykorzystaniem tej wiedzy w praktyce.	20%	45%	40%	80%	63,6%	40%
Nie potrafi korzystać z mapy. Nie ma podstawowej wiedzy o faunie i florze Ziemi, nie rozumie podstawowych procesów biologicznych zachodzących w przyrodzie. Nie zna procedur wykonywania eksperymentów fizycznych i ma kłopot z wyciąganiem z nich wniosków.	70%	15%	20%	10%	9,1%	20%

Wykres 8. Wyniki badania w zakresie kompetencji przyrodniczych uczniów klas I-VISzkoły Podstawowej w Nieparcie.

Dodatkowo, nauczyciele wskazali liczbę uczniów osiągających we wszystkich kompetencjach poddanych analizie wyniki doskonałe – stanowią oni ok. 30% wszystkich uczniów.

Tabela 13. Wyniki badania w zakresie posiadania szczególnych zdolności przez uczniów klas I-VI Szkoły Podstawowej w Nieparcie.

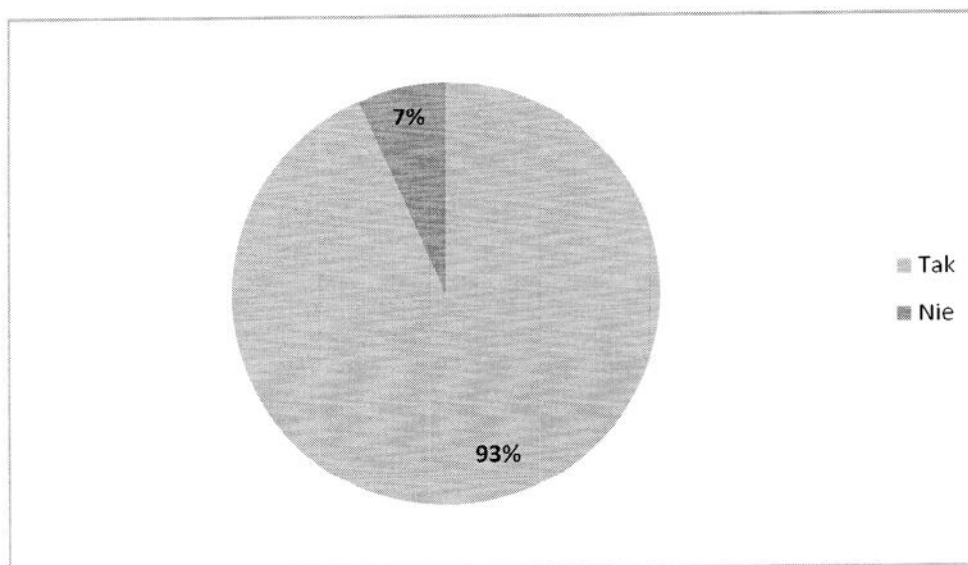
Szczególne zdolności - jaki procent uczniów w klasie:										
Klasa			I	II	III	IV	V	VI		
We	wszystkich	analizowanych								
kompetencjach	osiąga	wyniki	20%	35%	40%	20%	9,1%	15%		
doskonale.										

3.3. Wyniki badania wśród nauczycieli Szkoły Podstawowej w Nieparcie

Druga część badania kwestionariuszowego dotyczyła potrzeb nauczycieli w kontekście efektywności nauczania. Badaniem byli objęci nauczyciele ze Szkoły Podstawowej w Nieparcie. Ankiety zostały wypełnione przez 15 nauczycieli.

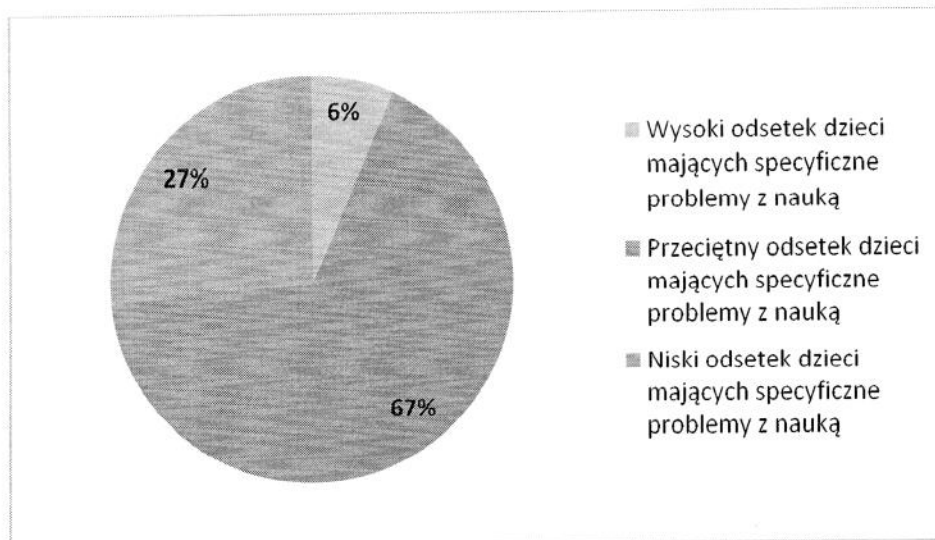
93% nauczycieli deklaruje, że poszukują oni dla siebie szkoleń podnoszących kompetencje w nauczaniu.

Wykres 9. Czy poszukuje Pan/Pani dla siebie szkoleń podnoszących kompetencje w nauczaniu?

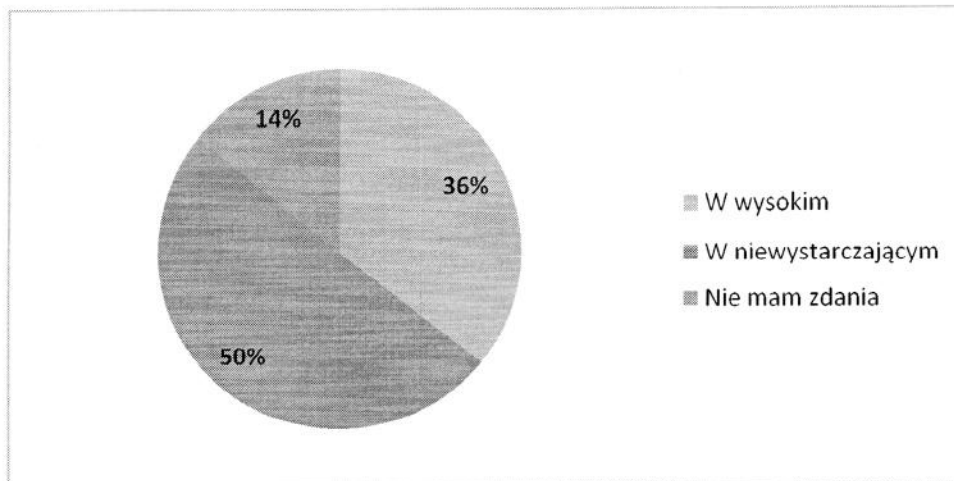
67% nauczycieli uważa, że w klasach występuje przeciętny odsetek dzieci mających specyficzne problemy z nauką. 27% ankietowanych uważa, że odsetek ten jest niski, natomiast 6% badanych sądzi, że jest on wysoki.

Wykres 10. Jak ocenia Pan/Pani procentowo liczbę uczniów w klasie mających tzw. specyficzne problemy z nauką (nie tylko uczniowie z orzeczeniami)?

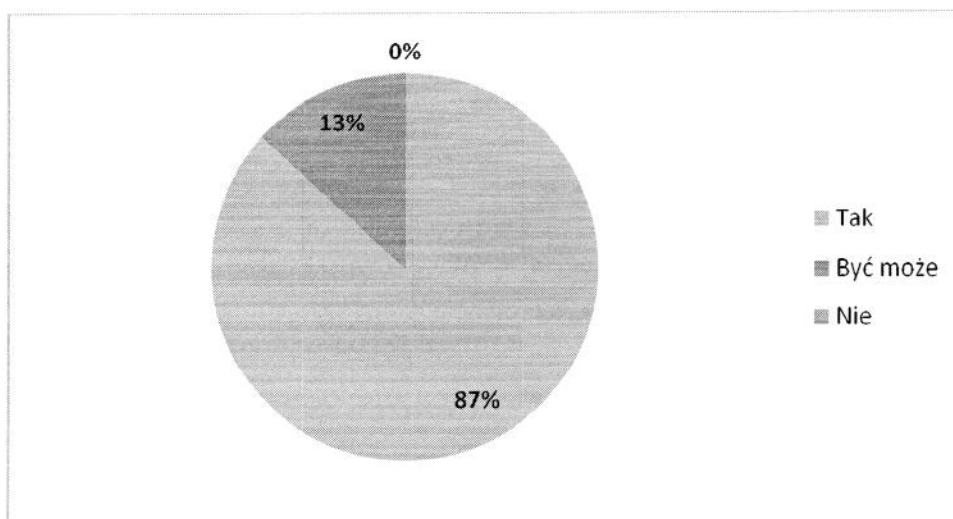
36% nauczycieli uważa, że podczas zajęć programowych uczniowie mają szansę rozwinąć swoje umiejętności w zakresie nabywania i przetwarzania informacji. Przeciwnego zdania jest 50% badanych, 14% ankieterów odpowiedziało, że nie ma zdania w tym zakresie.

Wykres 11. W jakim stopniu podczas aktualnych zajęć programowych uczniowie mają szansę rozwinąć swoje umiejętności w zakresie nabywania, przetwarzania informacji?

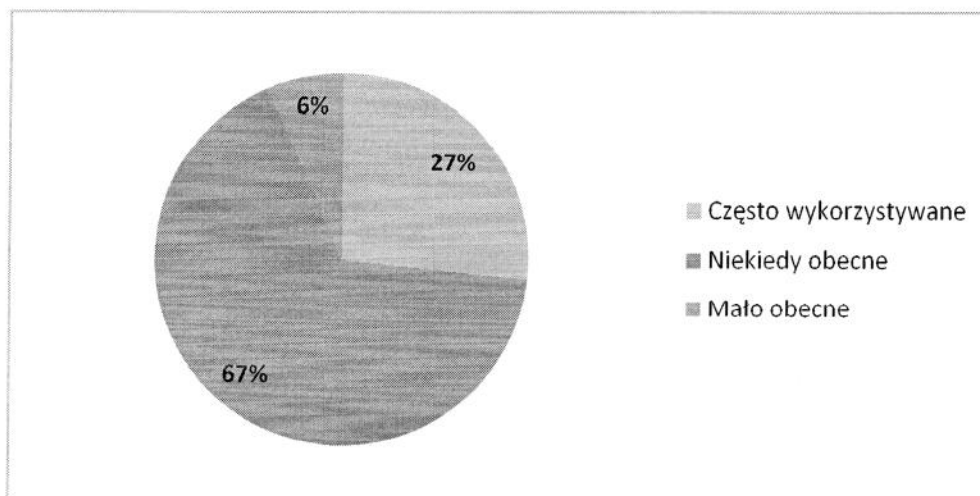
87% ankieterów chciałoby poszerzyć swoją wiedzę o funkcjonowaniu pamięci, 13% uznało, że być może chciałoby poszerzyć swoją wiedzę w tym zakresie.

Wykres 12. Czy chciał(a)by Pan/Pani poszerzyć swoją wiedzę o funkcjonowaniu pamięci?

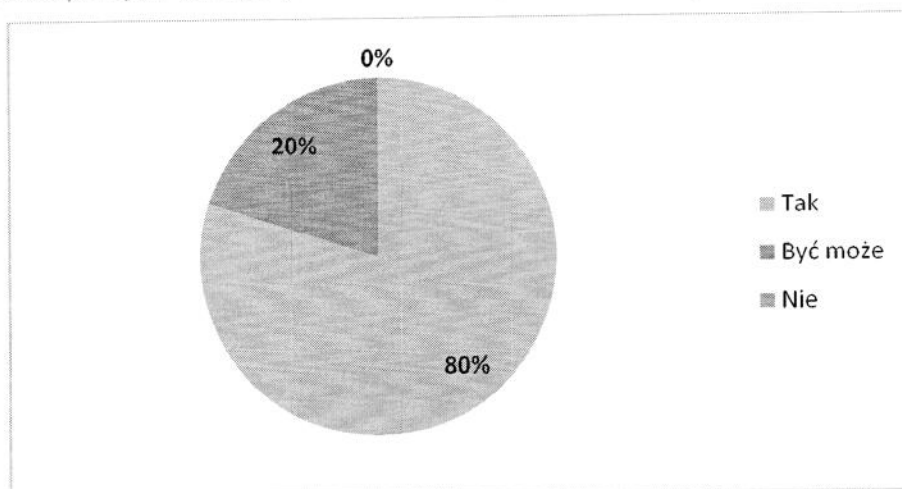
Dominującą opinią wśród nauczycieli (67%) jest pogląd, że eksperymentowanie pojawia się na zajęciach tylko niekiedy. 27% ankietowanych uważa, że tego typu forma poznania, rozumienia i zapamiętywania jest wykorzystywana podczas zajęć często, a przeciwnego zdania jest 6% badanych.

Wykres 13. Jak często eksperymentowanie jako forma poznania, rozumienia i zapamiętania oraz podniesienia atrakcyjności zajęć, co za tym idzie – motywacji do nauki jest obecne podczas standardowych lekcji szkolnych?

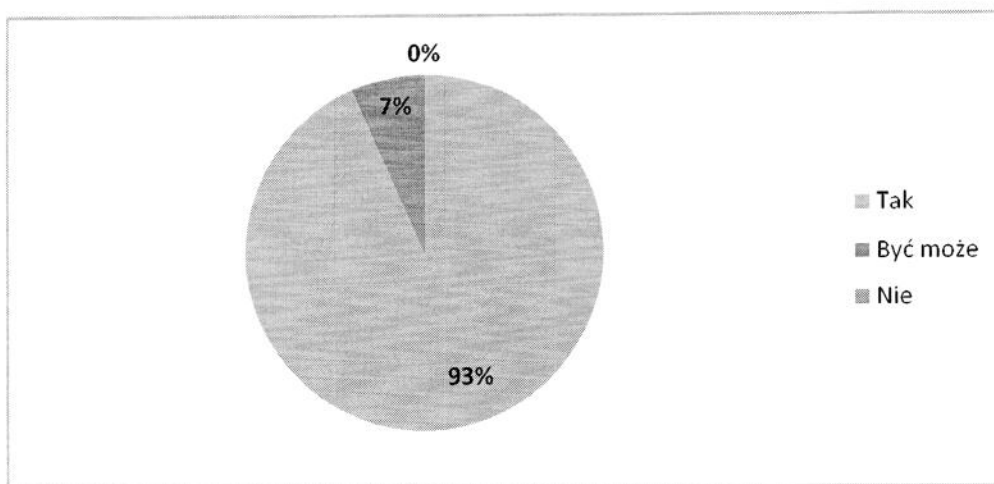
80% ankietowanych nauczycieli dostrzega potrzebę szerszego zastosowania narzędzi TIK podczas prowadzonych z uczniami zajęć.

Wykres 14. Czy dostrzega Pan/Pani potrzebę szerszego zastosowania podczas prowadzonych zajęć z uczniami narzędzi TIK (TIK - techniki informacyjno-komunikacyjne), np. kursów e-learningowych, materiałów dydaktycznych dostępnych w Internecie, tablic interaktywnych itp.?

Ponad 90% nauczycieli chciałoby podnosić kompetencje cyfrowe, w tym w zakresie wykorzystania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego.

Wykres 15. Czy chciał(a)by Pan/Pani podnosić kompetencje cyfrowe, w tym w zakresie wykorzystywania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego?

Nauczyciele odpowiedzieli również na pytanie otwarte, dotyczące rodzaju szkoleń, których potrzebowałiby w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi, wymienić należy:

- nowinki edukacyjno-wychowawcze
- komunikacja rodzic-nauczyciel
- nowe techniki plastyczno-techniczne
- studia: filologia polska
- studia podyplomowe: geografia

- studia podyplomowe: informatyka
- wprowadzanie planu daltońskiego
- motywowanie uczniów do nauki
- analiza ewd
- zajęcia techniczne dla nauczycieli

3.4. Zapotrzebowanie Szkoły na wyposażenie poprawiające efektywność nauczania

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Nieparcie wraz z gronem pedagogicznym, starając się sprostać wyzwaniom stawianym szkołom w związku z potrzebą rozwoju wśród uczniów kompetencji kluczowych, dokonał weryfikacji zapotrzebowania placówki w wyposażenie w środki trwałe i pomoce dydaktyczne, które mogą stanowić istotny bodziec w kierunku poprawy jakości kształcenia. W celu określenia szczegółowych potrzeb Szkoły, w czerwcu 2016 r. dokonano inwentaryzacji posiadanych przez Szkołę sprzętów. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, określono listę wyposażenia przeznaczonego do zakupu w celu umożliwienia prowadzenia nauczania metodą eksperymentu.

Dokonując weryfikacji zapotrzebowania każdorazowo wskazany został również priorytet potrzeb:

- 1 – elementy wyposażenia bardzo potrzebne z punktu widzenia poprawy jakości kształcenia w danej szkole (do zakupu w pierwszej kolejności),
- 2 – elementy wyposażenia potrzebne z punktu widzenia poprawy jakości kształcenia w danej szkole (do zakupu w drugiej kolejności, w razie dostępności środków),
- 3 – elementy wyposażenia przydatne, ale nie niezbędne z punktu widzenia poprawy jakości kształcenia w danej szkole (do zakupu w trzeciej kolejności, w razie dostępności środków).

Priorytety i szczegóły dotyczące posiadanego przez Szkołę sprzętu, jak również niezbędnego zapotrzebowania wskazano w załączniku pod nazwą *Niezbędne wyposażenie*.

3.5. Typy wsparcia dla uczniów

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Nieparcie wraz z gronem pedagogicznym, wskazał zapotrzebowanie na typy wsparcia dla uczniów, wspierające rozwój ich kompetencji kluczowych. Realizacja wskazanych działań przyczyni się do rozwijania kompetencji kluczowych wśród uczniów, wzbudzi ciekawość świata wśród uczniów oraz pozwoli na wykorzystanie metody eksperymentu.

Poza zajęciami pozalekcyjnymi Szkoła wskazała zapotrzebowanie na realizację szkoleń dla nauczycieli, mających na celu doskonalenie umiejętności i kompetencji dot. stosowania metod dydaktycznych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w powiązaniu z kształtowaniem właściwych postaw.

Szkoły z terenu Gminy Krobia wskazały również zapotrzebowanie na stworzenie Lokalnego Centrum Popularyzacji, Nauki, Edukacji i Innowacji w Krobi, które mogłoby, w dalszej perspektywie czasu, zostać również wykorzystane do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, przy wykorzystaniu sprzętu w nim umieszczonego.

Dodatkowo dla uczniów objętych wsparciem wskazano również chęć organizacji półkolonii, podczas których zaplanowano zajęcia rozwijające m.in. samodzielność, umiejętność twórczego myślenia oraz pracy w grupie. Podczas zajęć uczestnicy półkolonii mogliby poznawać różne zagadnienia z zakresu szeroko pojętej wiedzy o człowieku i otaczającym go świecie.

Zajęcia pozalekcyjne proponowane dla uczniów mogą nawiązywać między innymi do następujących zagadnień:

- właściwości wody,
- funkcjonowanie, możliwości wykorzystania pracy maszyn prostych, działania sił fizycznych, fizyki i podstaw mechaniki,
- energia odnawialna,
- światło,
- geografia i geologia.

Wszystkie zajęcia mają na celu wykorzystanie metody eksperymentu oraz rozwijania kluczowych kompetencji wśród uczniów. Każdorazowo zakres zajęć oraz ich tematyka będzie dostosowana odpowiednio do poszczególnych grup wiekowych.

Dodatkowo w Szkole Podstawowej w Nieparcie wskazano zapotrzebowanie na wprowadzenie nowej metody nauczania – metody daltońskiej, która pozwoli na rozwijanie postaw kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej. Wprowadzenie tej metody w Szkole wymaga w pierwszej kolejności przeszkolenia i certyfikacji grona pedagogicznego oraz w dalszej kolejności zakupu potrzebnych pomocy dydaktycznych. Działaniem komplementarnym, uzupełniającym wprowadzenie metody daltońskiej byłoby wyjazdy edukacyjne – wizyta studyjna w Łodzi i Śmiglu.

4. Potrzeby wsparcia zdefiniowane na podstawie wyników badań

Na podstawie przytoczonych w Rozdziale 3. wyników sprawdzianów szóstoklasistów, stwierdzić można, że wyniki uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie są stałe, widać trwały trend niskiego poziomu osiągniętych wyników. Wyniki niższe od średniej województwa osiągnięto we wszystkich latach badanego okresu tj. 2011-2016.

Na podstawie analizy wyników formularzy orientacji w zasobach i deficytach dzieci w sytuacji szkolnej można stwierdzić, że w obszarze umiejętności uczenia się od około 31% do 50% uczniów kwalifikuje się w ramach odpowiedzi pośrednich. Dodatkowo od 21% do 24% odpowiedzi we wskazanych obszarach było jednoznacznie negatywnych. Zgodnie z opisem analizowanych obszarów, oznacza to, że minimum 55% uczniów ma problemy w nauce, na które składają się: problem z utrzymaniem koncentracji, samodzielnym rozwiązywaniem zadań, niechęć do czytania i nauki. W każdym z wymienionych obszarów uczniowie potrzebują wsparcia.

Wyniki badania wskazują na potrzebę wzmocnienia u uczniów Szkoły kompetencji kluczowej związanej z umiejętnością uczenia się, będącej - obok kompetencji informatycznych - jedną z podstawowych kompetencji kluczowych, wpływającą w odniesieniu do każdego przedmiotu na wyniki w nauce osiągnięte przez dzieci, a w dłuższej perspektywie – także na ich zdolność do radzenia sobie na konkurencyjnym rynku pracy.

W przypadku trzech badanych obszarów w zakresie kompetencji społecznych (dostęp do zasobów, umiejętność radzenia sobie z emocjami oraz stosowanie zasad funkcjonowania społecznego) wśród uczniów Szkoły odpowiedzi jednoznacznie pozytywne wahały się od około 24% do 63%. Oznacza to, że maksymalnie 76% uczniów w mniejszym lub większym stopniu ma ograniczoną świadomość własnych talentów, nie radzi sobie ze stresem oraz miewa trudności w kontaktach z innymi.

W obszarze kompetencji matematycznych i przyrodniczych trzy czwarte uczniów Szkoły wymaga wsparcia. Duże problemy z nauką matematyki ma około 18% uczniów, natomiast w przypadku przedmiotów przyrodniczych około 25%.

Dodatkowo, warto podkreślić, że udział dzieci osiągających doskonałe wyniki we wszystkich badanych kompetencjach kluczowych w badanej próbie uczniów Szkoły wyniósł około 23%.

Zgodnie z wynikami badania potrzeb szkoleniowych nauczycieli prawie wszyscy nauczyciele (93%) są zainteresowani podnoszeniem swoich kompetencji, w tym 87% osób w zakresie funkcjonowania pamięci. Nauczyciele ocenili również, jak często eksperymentowanie jako forma poznania, rozumienia i zapamiętania oraz podniesienia atrakcyjności zajęć jest obecne na lekcjach. 67% z nich uważa, że eksperymentowanie jest tylko niekiedy obecne, a dodatkowo 6%, że jest mało obecne.

Biorąc pod uwagę wyniki formularzy orientacji w zasobach i deficytach dzieci w sytuacji szkolnej, podnoszone powinny być również kompetencje nauczycieli w zakresie wzmocnienia umiejętności uczenia się, metod pracy z zasobami i emocjami uczniów oraz prowadzenia eksperymentów naukowych.

4.1. Wnioski dotyczące sposobu i zakresu wsparcia służącego rozwiązaniu problemu grupy docelowej

Głównymi obszarami wymagającymi wsparcia u uczniów Szkoły Podstawowej w Nieparcie są:

- umiejętność uczenia się, w tym przede wszystkim samodzielność i zainteresowanie nauką
- kompetencje społeczne, w tym świadomość mocnych i słabych stron
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo - techniczne.

Programy szkolne są obszerne oraz zdają się już i tak w dużym stopniu obciążać uczniów, dlatego też rozwiązaniem zmierzającym do wsparcia uczniów w osiągnięciu lepszych wyników powinno być innowacyjne podejście do nauki i prowadzonych programów dydaktycznych. W pierwszej kolejności należy zatem wyposażyć nauczycieli i szkołę, zarówno w odpowiednie umiejętności, jak i nowoczesne narzędzia i pomoce dydaktyczne pozwalające na realizację zajęć z wykorzystaniem metody eksperymentu jako formy poznania, rozumienia i zapamiętania oraz podniesienia atrakcyjności zajęć. W przypadku doposażenia szkolnych pracowni przedmiotowych, uwagę należy zwrócić zwłaszcza na potrzeby najbardziej priorytetowe.

Kolejnym etapem, po uprzednim przygotowaniu nauczycieli i wyposażeniu pracowni szkolnych, powinno być zaoferowanie uczniom ciekawych programów dydaktycznych, odbiegających od standardowej ścieżki nauczania. Jak wspomniano, programy nauczania są obszerne i w dużym stopniu obciążające dla uczniów, dlatego też zaaplikowanie uczniom dużej ilości zajęć dodatkowych, podczas których miałyby w sposób podobny jak na lekcjach ćwiczyć zadania matematyczne czy rozwijać swoje umiejętności koncentracji, nie będzie korzystnym rozwiązaniem, a raczej zniechęcającym.

Należy wyposażyć uczniów w narzędzia i umiejętności, które skrócą czas nauki i zmienią ich przekonania na temat samych siebie oraz podejście do samego procesu uczenia się. Warto zatem rozważyć prowadzenie zajęć ogólnorozwojowych, poprawiających umiejętności uczenia się oraz rozwijających kompetencje społeczne. Ważnym elementem programów oferowanych uczniom powinny być zajęcia eksperymentalne, pozwalające uczniom na lepsze zrozumienie nauczanych procesów – zwłaszcza w odniesieniu do matematyki i przedmiotów przyrodniczych.

Prowadzenie zajęć w formie eksperymentalnej podsyca w uczniach ciekawość i ochotę poznawania świata, a czynny w nich udział zmotywuje uczniów do samodzielnego wysiłku umysłowego, bez przytaczania gotowych, książkowych treści. Metoda eksperymentu pozytywnie wpłynie na rozumienie problemu oraz formułowanie wniosków i tym samym przyczyni się w dłuższej perspektywie do rozwoju kompetencji uczniów również w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki.

W Polsce dostęp do nowoczesnej edukacji szkolnej jest znacznie trudniejszy na obszarach wiejskich niż na obszarach miejskich. Dlatego zaproponowanie uczniom i nauczycielom Szkoły Podstawowej w Nieparcie innowacyjnych programów i narzędzi nauczania, w tym nauczania poprzez eksperymenty oraz zabawę, wpłynie pozytywnie na podniesienie ich kompetencji oraz zmianę postaw życiowych.

Z uwagi na proporcje uczniów dobrze radzących sobie z nauką, w tym z przedmiotami przyrodniczymi i matematyką, oraz uczniów mających mniejsze lub większe problemy w zakresie umiejętności uczenia się,

w zależności od dostępnych środków finansowych, optymalnym rozwiązaniem byłoby skierowanie wsparcia w postaci programu zajęć dodatkowych do co najmniej 75% uczniów Szkoły.

Praktyka wskazuje, że dzieci z problemami w nauce szybciej poprawiają swoje wyniki i umiejętności obcując w grupie z uczniami lepiej sobie radzącymi w poszczególnych obszarach, niż w przypadku tworzenia grup złożonych wyłącznie z uczniów z problemami w nauce. W myśl idei integracji pedagogicznej należy zapewnić uczniom mającym negatywny stosunek do uczenia się jak najczęstszy kontakt z uczniami lubiącymi się uczyć, mającymi na tym polu sukcesy. W tak skonstruowanych grupach należy dawać możliwość realizowania wspólnych celów i wyzwań.

Według niektórych naukowców jest to jedyna droga do zbudowania właściwego wzorca mentalnego u dzieci zdiagnozowanych jako te, które potrzebują wsparcia w różnych obszarach edukacyjnych. Oczywiście są również korzyści dla dzieci zdiagnozowanych jako zdolne. Mają one możliwość dalszego rozwoju przez poznawanie nowych technik uczenia się i podnoszenia swojej sprawności w obszarze kompetencji matematycznych i przyrodniczych.

ZATWIERDZAM

Gmina Krobia
63-840 Krobia, ul. Rynek 1

Z up. Burmistrza
Michał Listwoń
Zastępca Burmistrza

Załączniki:

- Formularz orientacji w zasobach i deficytach dzieci w sytuacji szkolnej.
- Analiza potrzeb nauczyciela.
- Niezbędne wyposażenie.